

Sygnatura akt VIII Ga 427/12

WYROK

WIMIENIURZECZYPOSPOLITEJPOLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:SSO Krzysztof Górski

Sędziowie:SO Anna Budzyńska

SR del. Anna Górnik (spr.)

Protokolant:st. sekr. sądowy Joanna Witkowska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2013 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) A. S., R. (...) spółki jawnej w S.

przeciwko B. B. i M. J.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 28 września 2012 roku, sygnatura akt X GC 170/11

I. oddała apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 1.200 zł (jednego tysiąca dwustu złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Anna Budzyńska SSO Krzysztof Górski SSR del. Anna Górnik

VIII Ga 427/12

UZASADNIENIE

Powódka (...) A. S., R. (...) spółka jawna z siedzibą w S. wniosła pozew przeciwko pozwanym M. J. i B. B. o zasądzenie solidarnie kwoty 38.571,01 złotych z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 listopada 2010 r. wraz z kosztami postępowania. W uzasadnieniu pozwu powódka podała, iż nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Szczecinie XIII Wydział Gospodarczy z dnia 6 listopada 2001 r., wydanym w sprawie o sygn. akt XIII GNc 3251/01 nakazano (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. zapłacić na rzecz powódki kwotę 12.656,27 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od poszczególnych kwot oraz kwotę 8.261,50 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Powódka podała, że egzekucja wobec spółki została umorzona z uwagi na ogłoszenie upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.. W postępowaniu egzekucyjnym strona powodowa poniosła koszty w wysokości 269,94 złotych. W dalszej części uzasadnienia powódka wskazała, że w chwili powstania zobowiązania dochodzonego niniejszym pozvem pozwani byli członkami zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.. Jednocześnie poniosła, iż ogłoszenie upadłości spółki nastąpiło na wniosek

wierzyciela (...) spółki akcyjnej w G., co wyklucza zastosowanie w stosunku do pozwanych art. 299 § 2 k.s.h. W prowadzonym postępowaniu upadłościowym powódka zgłosiła swoją wierzytelność. Nie uzyskała jednak nawet częściowego zaspokojenia, a postępowanie upadłościowe zaś postanowieniem z dnia 30 września 2009 r. zostało zakończone.

Pozwani w sprzeciwie od nakazu zapłaty wnieśli o oddalenie powództwa i wskazali, iż postępowanie upadłościowe zostało wszczęte na wniosek złożony przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w N. w dniu 28 lipca 2005 r. Ponadto podnieśli, iż w dacie powstania zobowiązania pozwana B. B. nie była członkiem zarządu upadłej spółki. Nadto wskazali, iż postępowanie upadłościowe było poprzedzone postępowaniem układowym wszczętym także na wniosek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N., które zostało umorzono, a do zawarcia układu nie doszło z winy wierzycieli. Zdaniem pozwanych powyższe wyłącza ich odpowiedzialność jako członków zarządu upadłej spółki w myśl art. 299 § 2 k.s.h., bowiem wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. został złożony we właściwym czasie. Nadto pozwani informowali powódkę o prowadzonym postępowaniu układowym i upadłościowym. Pozwani podnieśli także zarzut przedawnienia w oparciu o art. 297 k.s.h.

Wyrokiem z dnia 28 września 2012 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział X Gospodarczy zasądził od pozwanego M. J. na rzecz powódki (...) A. S., R. (...) spółki jawnej w S. kwotę 7952,33 zł (siedem tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote trzydzieści trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 26 listopada 2010 r. i oddalił powództwo w pozostałym zakresie wobec niego. Ponadto Sąd oddalił powództwo wobec B. B.. Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd zasądził od powoda (...) A. S., R. (...) spółki jawnej w S. na rzecz pozwanej B. B. kwotę (...) (dwa tysiące dziewięćset siedemnaście) złotych tytułem kosztów procesu, a także ustalił, iż powód ponosi koszty procesu przeciwko M. J. w 79,4%, zaś pozwany M. J. ponosi koszty procesu w 20,6 % i pozostawił szczegółowe wyliczenie Referendarzowi Sądowemu.

Sąd nakazał także pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 4789,82 zł (cztery tysiące siedemset osiemdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt dwa grosze) i nakazał pobrać od pozwanego M. J. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 1242,70 zł (jeden tysiąc dwieście czterdzieści dwa złote siedemdziesiąt groszy) - tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd oparł na ustaleniu, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. została założona na mocy umowy z dnia 20 listopada 1990 r. Zarejestrowano spółkę w rejestrze handlowym pod numerem 1493, a w dniu 13 stycznia 2003 r. spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego. Na stanowisko prezesa zarządu spółki został powołany pozwany M. J.. W skład zarządu wchodziła także pozwana B. B., która wstąpiła do spółki w dniu 10 stycznia 2003 roku, w toku trwania postępowania układowego wszczętego wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N..

Ponadto Sąd ustalił, że w dniu 6 listopada 2001 r. powódka uzyskała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w sprawie toczącej się pod sygn. akt. 3251/01, zasądzający od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. kwotę 12.656,27 złotych wraz z odsetkami liczonymi od kwoty 5.009,12 złotych od dnia 8 kwietnia 2001 r., od kwoty 6.308,18 złotych od dnia 6 kwietnia 2001 r., od kwoty 1.338,95 złotych od dnia 19 kwietnia 2001 r. oraz kwotę 8.261,50 złotych tytułem kosztów postępowania. Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2006 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie umorzył postępowanie egzekucyjne z uwagi na ogłoszenie upadłości wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. oraz ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na łączną kwotę 569,94 złotych, przy tym kwota 300,00 złotych została wyegzekwowana od dłużnika.

Sąd ustalił dalej, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. w dniu 22 listopada 2002 r. złożyła wniosek o otwarcie postępowania układowego, zaś w dniu 27 marca 2003 r. wierzyciel Spółki (...) złożył wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika. Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2003 r. Sąd Rejonowy w Szczecinie Wydział XIII Gospodarczy połączył obie sprawy do wspólnego rozpoznania i orzekania, a postanowieniem z dnia 30 września 2003 r. otworzył postępowanie układowe w stosunku do dłużnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. i oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika. Sąd uznał, iż wniosek wierzyciela okazał się nieuzasadniony.

Powód zgłosił w postępowaniu układowym wierzytelność w wysokości 18.623,73 złotych i w tej kwocie została ona ujęta na ustalonej postanowieniem z dnia 19 grudnia 2003 r. liście wierzytelności pod poz. 140. Następnie postanowieniem z dnia 15 marca 2005 r. postępowanie układowe zostało umorzone z uwagi na brak quorum na dwóch kolejnych posiedzeniach walnego zgromadzenia wierzycieli.

Sąd Rejonowy wskazał, że w dniu 28 lipca 2005 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości. Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Szczecinie XXII Wydziału Gospodarczego z dnia 20 września 2005 r., sygn. akt XXII GU 105/05, została ogłoszona upadłość (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. obejmująca likwidację jej majątku. Wyznaczony syndyk masy upadłości w sprawozdaniu sporządzonym na dzień ogłoszenia upadłości ocenił, iż możliwe będzie zaspokojenie w postępowaniu upadłościowym wierzycieli z kategorii I i II oraz być może nawet z III kategorii.

W dniu 16 listopada 2005 r. powódka złożyła zgłoszenie wierzytelności obejmujące kwotę 21.770,62 złotych, na którą składała się należność główna w wysokości 12.656,27 złotych, odsetki liczone od dnia 19 września 2004 r. w kwocie 3.104,30 złotych, odsetki liczone od dnia 20 września 2004 r. do dnia 20 września 2005 r. w kwocie 1.664,73 złotych oraz kwota 4.345,32 złotych tytułem kosztów postępowania sądowego. W treści uzasadnienia tego zgłoszenia powódka wskazał na dokonanie w okresie od 6 grudnia 2001 r. do 27 maja 2002 r. przez upadłą spółkę wpłat na poczet zadłużenia w łącznej kwocie 9.000,00 złotych.

Sąd ustalił także, że postanowieniem z dnia 30 września 2009 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział XII Gospodarczy stwierdził zakończenie postępowania upadłościowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.. W treści uzasadnienia wskazano, iż cały majątek upadłej spółki został zlikwidowany. W toku postępowania upadłościowego zaspokojeniu uległy wierzytelności z kategorii I w całości oraz wierzyciele z kategorii II w 98,40%.

W dalszej części uzasadnienia Sąd wskazał, że pismami z dnia 22 listopada 2010 r. powódka wezwała pozwanych B. B. i M. J. do zapłaty należności w kwocie 38.571,01 złotych, z terminem zapłaty do dnia 26 listopada 2010 r., opierając się na uprawnieniu wynikającym z art. 299 §1 k.s.h. Ustosunkowując się do wezwania pełnomocnik pozwanego M. J., w piśmie z dnia 26 listopada 2010 r., wskazał na toczące się wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. postępowanie układowe i upadłościowe

Sąd wskazał też, iż powołany w niniejszej sprawie biegły sądowy S. M. stwierdził, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w N. osiągnęła stan trwałego zaprzestania płacenia długów na koniec marca 2002 roku, tym samym spółka spełniała wskazaną przesłankę do ogłoszenia upadłości na dzień 31 marca 2002 r. W ocenie biegłego upadła spółka winna złożyć wniosek o otwarcie postępowania układowego w lutym 2001 roku. Z przeprowadzonych przez biegłego obliczeń wynika, iż w sytuacji złożenia przez dłużną spółkę wniosku o ogłoszenie upadłości najpóźniej w dniu 14 kwietnia 2002 r. powódka uzyskałaby zaspokojenie zgłoszonej przez siebie wierzytelności, która powinna wynosić 24.234,11 złotych w 42,7%. W pisemnej uzupełniającej opinii biegły sądowy S. M. wykazał, iż gdyby (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w N. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości w ciągu dwóch tygodni od daty umorzenia postępowania układowego, to wierzytelność powoda, jako wierzytelność niezabezpieczona, nie zostałaby zaspokojona nawet w części. Biegły stwierdził nadto, iż gdyby wniosek o ogłoszenie upadłości spółka (...) złożyła w terminie dwóch tygodni od dnia 13 stycznia 2003 r., to wierzytelność zgłoszona przez powoda zostałaby zaspokojona w 42,5%. Biegły, na podstawie dokonanej analizy sytuacji majątkowej upadłej spółki, zajął stanowisko, iż nawet gdyby doszło do zawarcia układu z wierzycielami nie byłby on wykonany.

Przystępując do rozważań Sąd Rejonowy stwierdził, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części, a roszczenie powódki znajdowało podstawę prawną w art. 299 § 1 k.s.h. zgodnie z którym, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Warunkiem odpowiedzialności członka zarządu jest wykazanie przez wierzyciela, iż zaspokojenie wierzytelności z majątku spółki nie jest możliwe. Sąd wskazał, że odpowiedzialność członka zarządu ma charakter subsydiarny, co oznacza, że dopiero brak możliwości wyegzekwowania należności z majątku spółki pozwala na wystąpienie z roszczeniem przewidzianym w art. 299 k.s.h. Motywy wprowadzonego unormowania jest zapewnienie wierzycielom poszkodowanym nierzetelnym

postępowaniem członków zarządu, możliwości zaspokojenia się z ich majątków osobistych. Ma ono na celu wyrównanie uszczerbku poniesionego przez wierzycieli spółki wskutek zawinionego działania członków zarządu (przywołano uzasadnienie wyroku SN z dnia 28.01.2004r., IV CK 176/02).

W pierwszej kolejności Sąd zaznaczył, że powódka spełniła wymogi przewidziane dla strony zgłaszającej roszczenie przeciwko członkowi zarządu, które polegały na wykazaniu istnienia zobowiązania wobec spółki oraz na wykazaniu bezskuteczności egzekucji prowadzonej przeciwko niej.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy wynika, że powódka jest wierzycielem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.. Wierzytelność powódki wobec spółki została stwierdzona prawomocnym nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 6 listopada 2001 r. Nadto powódka wykazała, że egzekucja prowadzona wobec spółki okazała się bezskuteczna. Sąd zaznaczył przy tym, że udowodnienie bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, że spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela i przywołał wyrok SN z dnia 31 stycznia 2007r., II CSK 417/06. Ziszczenie się warunku bezskuteczności egzekucji przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. wynikało z wydania przez Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział XII Gospodarczy prawomocnego postanowienia z dnia 30 września 2009 r. w przedmiocie stwierdzenia ukończenia postępowania upadłościowego prowadzonego wobec dłużnej spółki. W uzasadnieniu tego postanowienia wskazano, iż cały majątek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. został zlikwidowany, a zaspokojeniu uległy jedynie wierzytelności ujęte w kategorii I i II. Zgłoszona przez powódkę wierzytelność nie została zaspokojona nawet w części. Wskazana okoliczność przemawia zdaniem Sądu I instancji za przyjęciem, iż nie istnieje możliwość wyegzekwowania wierzytelności powoda z majątku tejże spółki. Wierzyciel dłużnej spółki może zatem wystąpić z roszczeniem przeciwko jej członkom zarządu. W tym miejscu Sąd zaznaczył, że odpowiedzialność pozwanych M. J. i B. B. odnosi się do zobowiązań spółki, które istniały już w czasie pełnienia przez nich funkcji członka zarządu. Zobowiązanie dochodzone niniejszym pozwem przez powódkę nie zostało bowiem uregulowane w okresie pełnienia funkcji Prezesa zarządu przez pozwanego M. J. oraz członka zarządu przez pozwaną B. B. i istniało nadal. Sąd podkreślił, iż ramy czasowe pełnienia przez pozwanych mandatu członka zarządu dłużnej spółki są niezwykle istotne dla określenia granic ich odpowiedzialności za jej zobowiązania. Przyjmuje się bowiem, że odpowiedzialność na zasadach określonych w art. 299 k.s.h. ponoszą osoby będące członkami zarządu w czasie istnienia zobowiązania, którego egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna, co miało miejsce w niniejszej sprawie. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że pozwani są odpowiedzialni za zobowiązania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. na zasadzie art. 299 § 1 k.s.h.

Rozpatrując zarzut przedawnienia roszczenia, zgłoszony przez stronę pozwaną, Sąd Rejonowy wskazał na charakter odpowiedzialności członków zarządu przewidzianej w art. 299 k.s.h. Konstrukcja odpowiedzialności determinowała bowiem kwestię terminów przedawnienia roszczenia i sposobu ich obliczania według regulacji zawartych w kodeksie cywilnym. Według przeważającej linii orzecznictwa, którą Sąd Rejonowy w pełni podzielił - odpowiedzialność przewidziana w treści art. 299 k.s.h. ma charakter odszkodowawczy (przywołano uchwałę SN z 09.08.93r., III CZP 116/93, wyrok SN z 28.11.03r., IV CK 226/02, wyrok SN z 27.10.04r., IV CK 148/04, wyrok SN z 14.06.05r., V CK 719/04, wyrok SN z 22.06.05r., III CK 678/04, wyrok SN z 24.06.05r., V CK 736/04, wyrok SN z 07.07.05r., IV CK 58/05, wyrok SN z 07.02.07r., III CSK 208/06, wyrok SN z 23.10.08r., V CSK 130/08). Jak wskazał przy tym Sąd Najwyższy w uchwale poszerzonego składu z dnia 7 listopada 2008r., do roszczeń wierzycieli spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przeciwko członkom jej zarządu mają zastosowanie przepisy o przedawnieniu roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym (III CZP 72/08, OSNC 2009, nr 2, poz. 20). Deliktowa odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania spółki determinuje z kolei założenie, że roszczenie wierzyciela przeciwko członkom zarządu ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 442 § 1 k.c. (aktualnie art. 442¹ § 1 k.p.c.). W myśl przywołanej regulacji roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże w każdym wypadku roszczenie przedawnia się z upływem lat dziesięciu od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę. Zauważono, że termin przedawnienia roszczenia wobec członków zarządu spółki z o.o. rozpoczyna bieg od momentu uzyskania przez wierzyciela świadomości, że

wyegzekwowanie długu od spółki jest niemożliwe. Przenosząc wskazaną wyżej zasadę na grunt badanej sprawy Sąd wskazał, iż należałoby przyjąć, że ewentualne rozpoczęcie biegu przedawnienia roszczenia mogło się rozpocząć od wydania postanowienia o stwierdzeniu zakończenia postępowania upadłościowego tj. od 30 września 2009 r., które z założenia ma charakter tzw. egzekucji uniwersalnej. Od tego momentu powódka powzięła bowiem informacje o braku możliwości zaspokojenia się z majątku dłużnej spółki, a zatem o niecelowości dalszych działań podejmowanych w ramach egzekucji przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N.. Pismem z dnia 22 listopada 2010 r. powódka wystosowała przeciwko pozwanym wezwanie do zapłaty należności objętych nakazem zapłaty oraz postanowieniem komornika sądowego. Przy uwzględnieniu trzyletniego terminu przewidzianego w art. 442 § 1 k.c. roszczenie powódki przeciwko członkom zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. za jej zobowiązania przedawniałoby się najwcześniej w miesiącu wrześniu 2012 r. Powódka wniosła skutecznie pozew w dniu 8 lutego 2011 r., co przerwało skutecznie bieg terminu przedawnienia. Zarzut pozwanej w tym zakresie Sąd uznał za chybiony.

Przechodząc do rozważań nad dalszymi zarzutami pozwanych Sąd Rejonowy wziął pod uwagę regulację wynikającą z art. 299 § 2 k.s.h., w myśl którego członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności za zobowiązania spółki, jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c. obowiązek wykazania okoliczności uzasadniających wyłączenie odpowiedzialności członków zarządu spółki spoczywał na pozwanych. Aby uwolnić się od odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. pozwani winni udowodnić, że wystąpili z wnioskiem o ogłoszenie upadłości spółki we właściwym czasie. W przedmiotowej kwestii Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że właściwy czas na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości jest przesłanką obiektywną, ustalaną w oparciu o okoliczności faktyczne każdej sprawy. Jest to moment, gdy członek zarządu wie, albo przy dołożeniu należytej staranności powinien wiedzieć, że spółka nie jest już w stanie zaspokoić w całości wszystkich wierzycieli, ale w części ma jeszcze takie możliwości, a zatem nie jest jeszcze bankrutem niezdolnym do poniesienia nawet kosztów postępowania upadłościowego (powołano wyrok SN z dnia 13.12.2007r., I CSK 313/07, a także wyrok SN z dnia 24 września 2008r., II CSK 142/08).

Sąd I instancji wskazał, iż dla oceny prawidłowości działań pozwanych reprezentujących (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w N. zastosowanie znajdują przepisy obowiązującego wówczas rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934r. Prawo upadłościowe (Dz. U. 1991r., Nr 118, poz. 512, j. t.). W myśl art. 5 § 1 rozporządzenia przedsiębiorca jest zobowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia zaprzestania płacenia długów, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Ustawowy termin dla dłużnika do zgłoszenia w sądzie wniosku o ogłoszenie upadłości wynosi dwa tygodnie, i liczony jest od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości. W realiach badanej sprawy pozwany M. J., jako Prezes zarządu, zgłosił do sądu upadłościowego wniosek o wszczęcie postępowania układowego wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 22 listopada 2002 r. Celem ustalenia ogólnej kondycji finansowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. w czasie, w którym złożony został wniosek o wszczęcie postępowania układowego, został dopuszczony w sprawie dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu ekonomii i finansów. Dokonując ustaleń w zakresie wypłacalności spółki biegły miał ocenić, czy wniosek o wszczęcie postępowania układowego może prowadzić do wyłączenia odpowiedzialności członków zarządów w niniejszej sprawie. Wskazana przez biegłego analiza dokumentów księgowych doprowadziła do ustalenia przez Sąd, że dłużna spółka już na dzień 31 marca 2002 r. spełniała przesłankę trwałego zaprzestania płacenia swoich długów, stanowiącą podstawę do ogłoszenia upadłości. Z opinii biegłego wynika, że nieregulowanie zobowiązań nabrało cech istotnej kwoty już w lutym 2001 r. i wówczas zasadnym byłoby złożenie wniosku o wszczęcie postępowania układowego. Biegły stwierdził, iż szacunkowa wartość majątku dłużnej spółki nie wystarczała na zaspokojenie wszystkich zobowiązań na dzień 22 listopad 2002 r., zatem nawet jeśli zostałby zawarty układ z wierzycielami, to nie byłby on wykonalny.

Opierając się na wnioskach płynących z opinii biegłego, Sąd Rejonowy uznał, że stan niewypłacalności spółki zaistniał przed datą złożenia wniosku o wszczęcie postępowania układowego, a tym bardziej przed wnioskiem o ogłoszenie upadłości. Ustawowa przesłanka, stanowiąca podstawę ogłoszenia upadłości polegająca na trwałym zaprzestaniu płacenia długów ziściła się już w dacie 31 marca 2002 r. W tej sytuacji pozwany M. J. nie spełnił przesłanek wyłączającej jego odpowiedzialność za zobowiązania spółki.

Sąd Rejonowy uznał za zasadny zarzut pozwanych odnoszący się do wysokości zgłoszonego roszczenia. Wskazał, iż z akt postępowania układowego (sygn. akt XIII Ukl 54/02) wynika, iż powódka zgłosiła wierzytelność w kwocie 18.623,73 złotych i w tej kwocie została ona ujęta na ustalonej postanowieniem z dnia 19 grudnia 2003 r. liście wierzytelności (poz. 140). W uzasadnieniu zgłoszenia wierzytelności złożonego w dniu 16 listopada 2005 r. powódka przyznała, iż pozwana dokonała częściowej spłaty zadłużenia tj. łącznie w kwocie 9000 zł. Zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez biegłego sądowego S. M. wierzytelność powodowej spółki, zgłoszona do masy upadłości na skutek wniosku o upadłość złożonego we właściwym czasie, powinna wynosić 24234,11 zł. Tym samym skoro w toku postępowania układowego uiszczono na rzecz powoda kwotę 9000 zł wierzytelność powoda, która miała ulec zaspokojeniu w postępowaniu upadłościowym winna zamknąć się kwotą 15234,11 zł. Według strony pozwanej jednakże wierzytelność powódki zgłoszona w postępowaniu upadłościowym wynosić powinna 18623,73 zł i taka kwota została przyjęta przez Sąd.

W dalszej części rozważań Sąd ponownie wskazał, iż odpowiedzialność członków zarządu na podstawie art. 299 k.s.h. ma odszkodowawczy charakter. Odpowiedzialność za szkodę w wysokości niewyegzekwowanej od spółki wierzytelności stanowi konsekwencję zawinonego niezgłoszenia przez członka zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie. Zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa szkodę z art. 299 k.s.h. należy rozumieć inaczej niż w oparciu o art. 361 § 1 k.c., który jednakowoż dopuszcza odmienną regulację ustawową. Szkoła, o której mowa w art. 299 § 2 in fine k.s.h., odpowiada bowiem różnicy w potencjale majątkowym spółki, jaka wystąpiła, a do jakiej nie doszłoby, gdyby we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości (Sąd odwołał się do m.in. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 1997 r., sygn. akt III CZP 10/93, OSNC 1998/11/165; wyroku z dnia 7 lutego 2007 r., III CSK 227/06, OSNC ZD 2008, Nr A, poz. 19). Na tej podstawie przyjął, iż członek zarządu odpowiada jedynie za taką część należności, jaką otrzymałby wierzyciel w zainicjowanym we właściwym czasie postępowaniu upadłościowym. Wysokość zobowiązania dłużnej spółki wyznacza zatem jedynie górną granicę tej odpowiedzialności. Powódka nie może domagać się naprawienia szkody w swym majątku, jaka powstała na skutek zawinonego działania zarządu, w wysokości wyższej niż kwota zgłoszonej w postępowaniu upadłościowym wierzytelności. Na tej podstawie nie jest zasadne przyjęcie, iż członek zarządu odpowiada w górnej wysokości poniesionej przez powódkę szkody nawet wówczas, gdy w postępowaniu upadłościowym uzyskałaby ona zaspokojenie w niższej wysokości (przywołano wyrok SN z dnia 12.04.2012 r., sygn. akt II CSK 390/11, LEX nr 1211143). W kwestii wysokości potencjalnego zaspokojenia z postępowania upadłościowego Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego, który dokonał stosownej symulacji. Biegły przyjął, iż w sytuacji złożenia przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w N. wniosku o ogłoszenie upadłości najpóźniej w dniu 14 kwietnia 2002 r. powódka uzyskałaby zaspokojenie zgłoszonej przez siebie wierzytelności, jako wierzytelności niezabezpieczonej, w 42,7%. Na liście wierzytelności wierzytelność powódki została ujęta w kwocie 18.623,73 złotych. Strona pozwana nie kwestionowała tej wysokości. Sąd uznał zatem, iż wysokość szkody poniesionej przez powódkę wynosi 7.952,33 złotych (18.623,73 złotych x 42,7%). Kwotę w tej wysokości zasądził od pozwanego M. J. w pkt I wyroku z dnia 28 września 2012 r., w pozostałej zaś części roszczenie oddalił, co znalazło wyraz w pkt II sentencji wyroku.

W zakresie orzeczenia o odsetkach Sąd wskazał, że odsetki ustawowe od zasądzonej należności głównej przysługują powódce na podstawie art. 481 k.c. i art. 455 k.c. Termin spełnienia roszczenia odszkodowawczego przysługującego wobec członków zarządu spółki na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania. W judykaturze wskazuje się, że wymagalność roszczenia należy określić zgodnie z art. 455 k.c., a zatem niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania i dopiero od dnia wymagalności świadczenia wierzyciel może, zgodnie z art. 481 k.c., żądać odsetek za opóźnienie w jego spełnieniu (powołano wyrok SN z dnia 22 czerwca 2005 r., III CK 678/04; wyrok SN z dnia 21 maja 2004 r., III CK 55/03, uchwała SN z dnia 7 grudnia 2006r., (...)). Art. 455

k.c. stanowi, że jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Powódka wezwała pozwanego do dobrowolnej zapłaty dochodzonych należności w piśmie datowanym na dzień 22 listopada 2010 r. (k. 24). W wezwaniu określono termin spełnienia świadczenia do dnia 26 listopada 2010 r. W konsekwencji przyznano powódce odsetki ustawowe od zasądzonej w pkt. I kwoty od dnia wskazanego w wezwaniu do zapłaty.

W sposób odmienny Sąd Rejonowy potraktował sytuację pozwanej B. B., która wstąpiła do zarządu spółki w dniu 10 stycznia 2003 roku, w toku trwania postępowania układowego. Sąd wskazał, że zgodnie z art. 15 § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo o postępowaniu układowym od daty otwarcia postępowania układowego do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia co do układu lub umorzenia postępowania nie można było ogłosić upadłość wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.. Wymaganie złożenia przez pozwaną wniosku o ogłoszenie upadłości byłoby niezasadne, bowiem nie doprowadziłoby do wszczęcia postępowania upadłościowego dłużnej spółki. Sąd przyjął więc, iż pozwana B. B. mogła złożyć skutecznie wniosek o ogłoszenie upadłości dopiero po zakończeniu postępowania układowego. Nadto biegły ocenił, iż złożenie skutecznego wniosku o ogłoszenie upadłości spółki w terminie dwóch tygodni od daty umorzenia postępowania układowego tej spółki nie doprowadziłoby do zaspokojenia wierzytelności powódki w żadnym stopniu. Uwzględnienie powyższych okoliczności powodowało konieczność oddalenia powództwa wobec pozwanej B. B., co znalazło wyraz w pkt III sentencji wyroku z dnia 28 września 2012 r.

Sąd uznał, że wnioski poczynione przez biegłego sądowego w sporządzonych opiniach stanowiły przydatną podstawę dla poczynionych ustaleń w przedmiocie powstania stanu niewypłacalności (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. przy uwzględnieniu daty zgłoszenia wniosku pozwanej o wszczęcie postępowania układowego, jak i w dalszej kolejności o ogłoszenie upadłości. Rzetelność i fachowość opinii nie budziła wątpliwości Sądu, natomiast wszelkie zastrzeżenia zgłoszone przez pełnomocników stron zostały wyczerpująco wyjaśnione w opiniach uzupełniających oraz ustnie na posiedzeniu. Sąd Rejonowy zastrzegł przy tym, że opinie biegłego sądowego nie były podstawą ustaleń Sądu w zakresie, w jakim wykaczały poza tezę postanowień dowodowych w tym zakresie.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy przewidziana w art. 98 § 1 k.p.c. Sąd oddalił powództwo wobec pozwanej B. B., zatem w tym zakresie strona powodowa przegrała sprawę. Sąd w pkt IV sentencji wyroku z dnia 28 września 2012 r. zasądził od powódki na rzecz pozwanej B. B. koszty poniesione przez nią w niniejszym postępowaniu w wysokości 2.917 złotych (2.400,00 wynagrodzenie pełnomocnika, 17 zł opłata od pełnomocnictwa, 500 zł tytułem połowy opłaty zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, którą pozwani uiścili w łącznej kwocie 1000 zł). Sąd przyjął, iż powódka wygrała sprawę wobec pozwanego M. J. w 20,6 %, zaś pozwany M. J. w 79,4%. Szczegółowe wyliczenie kosztów procesu Sąd pozostawił referendarzowi sądowemu zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. (pkt V sentencji wyroku z dnia 28 września 2012 r.).

Mając na uwadze wynik sprawy (rozłożenie ciężaru poniesienia kosztów procesu w opisanym powyżej stosunku) Sąd w pkt VI sentencji wyroku z dnia 28 września 2012 r. nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 4.789,82 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, zaś od pozwanego M. J. w pkt VII sentencji wyroku nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 1.242,70 złotych. Koszty te wynikały z pokrytych przez Skarb Państwa wydatków na poczet wynagrodzenia biegłego.

Od powyższego wyroku apelację złożyła strona powodowa, zarzucając wyrokowi naruszenie przepisów prawa materialnego mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy poprzez:

- błędną wykładnię i zastosowanie przepisów art. 299 Kodeksu spółek handlowych,

- błędne przyjęcie daty zaprzestania realizowania zobowiązań przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w N..

Podnosząc powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku i zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kwoty 38 517,01 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 30 039,57 zł od dnia 27 listopada 2010 r. do dnia zapłaty, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania w obu instancjach, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji skarżący wskazał, iż powołany przez Sąd biegły sądowy stwierdził, że (...) sp. z o.o. w N. osiągnęła stan trwałego zaprzestania płacenia długów na koniec marca 2002 r. Przyjęcie takiej daty wydaje się być dziwne i jest dla powódki niezrozumiałe, gdyż jej zobowiązania były wymagalne już w kwietniu 2011 r. Zobowiązania te nie zostały nigdy spłacone przez (...) sp. z o.o. w N., wobec czego okres zaprzestania płacenia długów przyjęty przez Sąd został określony nieprawidłowo i wskazywana przez Sąd data jest późniejsza od rzeczywistego stanu niewypłacalności spółki. Sąd przyjął więc fikcję, iż zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości w dniu 14 kwietnia 2012 r. doprowadziłoby do zaspokojenia wierzytelności powódki w 42,7%. Stanowisko takie nie może się ostać, gdyż prowadzone wówczas postępowanie egzekucyjne nie doprowadziło do jakiegokolwiek zaspokojenia powódki, podobnie zresztą jak postępowanie upadłościowe. W stosunku do pozwanego M. J. bezspornym jest w ocenie powoda, że ponosi on pełną odpowiedzialność za zaciągnięcie zobowiązań stanowiących należność główną roszczenia powódki względem (...) sp. z o.o. w N., jak i wszelkich innych kosztów pobocznych, takich jak odsetki od tej kwoty, czy też koszty procesu i postępowania egzekucyjnego. Przyjęcie przez Sąd koncepcji, w której jako szkoda rozumiana jest kwota, którą uzyskałaby powódka gdyby wniosek złożony został we właściwym momencie, jest wysoce krzywdzący dla powódki i wręcz zachęcający osoby pełniące funkcje w zarządzie spółek z ograniczoną odpowiedzialnością do zaciągania i niesplacania zobowiązań, w sytuacji gdy spółka jest w złej kondycji finansowej i nie ma możliwości zaspokajania wierzycieli. Takie zachowanie doprowadziłoby bowiem do braku odpowiedzialności członków zarządu nie tylko za zaciągnięte zobowiązania ale i poniesione przez wierzycieli koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych, co byłoby sprzeczne z ideą przyświecającą ustawodawcy przy wprowadzaniu instytucji odpowiedzialności członków zarządu w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Odnosząc się do zakresu odpowiedzialności pozwanej B. B., oddalenie powództwa w stosunku do wyżej wymienionej zdaniem apelującego, jest pokłosiem, błędnie przyjętej przez Sąd koncepcji charakteru odpowiedzialności pozwanych. B. B. zaczęła pełnić funkcję członka zarządu w (...) sp. z o.o. w N. w okresie gdy zobowiązania wobec powódki były wymagalne, a powódka próbowała dochodzić ich wszelkimi dopuszczalnymi prawem sposobami. Pozwana, podejmując się pełnienia funkcji członka zarządu (...) sp. z o.o. nie uczyniła zadość obowiązkowi złożenia wniosku o upadłość przedmiotowej spółki kiedy miała ku temu możliwość i powinna to uczynić. Pomiędzy umorzeniem postępowania układowego a złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości minęły ponad cztery miesiące, a więc nawet jeżeli przyjąć, że możliwość zgłoszenia przez B. B. stosownego wniosku powstała w marcu 2005 r., to dwutygodniowy termin na dokonanie takiej czynności nie został zachowany. Wobec powyższego, pozwana B. B. również ponosi pełną odpowiedzialność za całość objętego niniejszym pozwem roszczenia powódki.

W odpowiedzi na apelację pozwani wnieśli o jej oddalenie i wskazali, że zarówno ustalenia dokonane przez Sąd, jak i poczynione na ich postawie rozważania były prawidłowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna.

W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd I instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a zebrany materiał dowodowy poddał wszechstronnej ocenie stosownie do treści art. 233§1 k.p.c.. Sąd, na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego poczynił także prawidłowe rozważania prawne. Zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne Sąd II instancji w pełni podziela i przyjmuje za własne, bez potrzeby ich ponownego przytaczania.

Zarzuty apelacji dotyczące naruszenia normy art. 299 ksh oraz błędów w ustaleniach faktycznych nie znalazły potwierdzenia w materiale procesowym.

Apelujący wskazywał na błędne ustalenie przez Sąd Rejonowy daty zaprzestania regulowania należności przez dłużną Spółkę, a tym samym błędne zastosowanie art. 299§2 ksh. Jednocześnie utożsamiał datę zaprzestania regulowania należności z datą wymagalności niezaspokojonego roszczenia powoda.

Sprawa niniejsza obejmuje odpowiedzialność pozwanych jako członków zarządu Spółki w oparciu o przepis art. 299 ksh. W tym też przepisie, w jego paragrafie 2, zawarte są przesłanki zwalniające pozwanych od odpowiedzialności. Przesłanki te odnoszą się bezpośrednio do obowiązku zgłoszenia przez pozwanych wniosku o ogłoszenie upadłości w odpowiednim czasie. Z tym „odpowiednim” czasem ustawodawca wiąże skutek w postaci zwolnienia członka zarządu z odpowiedzialności wobec wierzycieli spółki.

W przedmiotowej sprawie zarówno przesłanki do ogłoszenia upadłości, jak i czas „właściwy” do zgłoszenia wniosku rozpatrywać należy w oparciu o przepisy Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku Prawo upadłościowe (Dz.U. 1991 r, Nr. 118, poz. 512 t.j), które to przepisy Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował. W ówczesnie obowiązującym stanie prawnym istniały trzy przesłanki ogłoszenia upadłości. Pierwszą było zaprzestanie przez dłużnika płacenia długów (art. 1 §1 Pr. Upadł.), drugą sytuacja, gdy majątek dłużnika nie wystarczał na zaspokojenie długów (art. 1§3 Pr. Upadł.), zaś trzecią posiadanie przez dłużnika majątku, z którego wierzyciele mogą choćby częściowo uzyskać zaspokojenie (art. 13 Pr. Upadł.). Osoby zobowiązane do złożenia wniosku o upadłość miały dwa tygodnie od wystąpienia powyższych przesłanek.

Zasadniczą przesłanką było przy tym zaprzestanie płacenia długów, przy czym to zaprzestanie musiało mieć charakter trwały. Przepis art. 2 Prawa upadłościowego wskazywał bowiem wprost, iż krótkotrwale zaprzestanie płacenia długów nie jest podstawą do zgłoszenia wniosku. Trwałość ta oceniana była na podstawie aktualnej sytuacji ekonomicznej dłużnika i powstawała w sytuacji, gdy wiadomym było, że dłużnik nie ma i nie będzie miał w dającej się przewidzieć przyszłości środków na wykonanie zobowiązania (F. Zedler, Prawo upadłościowe i układowe, Toruń 1997, str. 72).

Drugą przesłanką była sytuacja, w jakiej majątek dłużnika nie wystarczał na zaspokojenie długów, a więc taka, w jakiej wysokość zobowiązań przekraczała wartość aktywów Spółki. Przy czym wystarczające dla zgłoszenia wniosku było zaistnienie przesłanki pierwszej, nawet w sytuacji, gdyby trwale niezapłacone zobowiązania nie przekroczyły aktywów Spółki.

Biegły sądowy w wyczerpującej opinii, prawidłowo ocenionej i uwzględnionej przez Sąd I instancji, na podstawie dostępnych dokumentów finansowych Spółki, ustalił datę, w jakiej powstały przesłanki do zgłoszenia przez pozwanych wniosku o ogłoszenie upadłości. Biegły kategorycznie wskazał na 31 marca 2002 roku. Wymagalność roszczenia powoda wobec Spółki z datą wcześniejszą nie jest tożsame z trwałym zaprzestaniem płacenia długów Spółki i nie zmienia ustalenia dokonanego przez biegłego, a za nim przez Sąd I instancji. Jak już wskazano, poprzedni stan prawny – odmiennie niż obecnie obowiązujące przepisy ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze z dnia 28 lutego 2003 roku (Dz.U. 2012.1122 t.j.) – jako przesłanki zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości wymagał **trwałego** zaprzestania płacenia długów. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, dla ustalenia odpowiedzialności pozwanych oraz ustalenia istnienia i wysokości szkody wywołanej niezłożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości w czasie odpowiednim, datę 14 kwietnia 2002 roku.

Jedną z przesłanek zwalniających pozwanych od odpowiedzialności bądź tę odpowiedzialność ograniczających, zgodnie z treścią art. 299§2 ksh, jest brak szkody po stronie wierzyciela pomimo niezłożenia przez członka zarządu wniosku w odpowiednim czasie. Sąd I instancji wyraźnie wskazał, iż pozwany M. J. nie złożył wniosku w odpowiednim czasie – zrobił to dopiero w listopadzie 2002 roku. Prawidłowo także ustalił, iż również pozwana nie dochowała terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, który to termin biegł w stosunku do niej po zakończeniu postępowania układowego (art. 15 §1 Pr. Ukł.). Ocenie Sądu podlega jednak, czy pomimo powyższego zaniechania pozwanych, wierzyciel poniósł szkodę i w jakiej wysokości.

Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu Rejonowego, ugruntowany w doktrynie i orzecznictwie, iż odpowiedzialność członków zarządu ma charakter odszkodowawczy. O szkodzie jednak można mówić jedynie wówczas, gdy zgłoszenie

upadłości lub wszczęcie postępowania układowego w odpowiednim czasie spowodowałyby zaspokojenie wierzyciela w części większej niż w przypadku zaniechania członka zarządu. Rozmiarem szkody jest różnica między tym, co wierzyciel mógłby uzyskać w wyniku postępowania upadłościowego lub układowego wszczętego w odpowiednim czasie, a rzeczywistym stanem zaspokojenia jego roszczeń. (por. także wyrok SN z 10 lutego 2011 roku, IV CSK 335/10, Biul.; SN 2011/4/10). Analiza finansowa dokonana przez biegłego w niniejszej sprawie jednoznacznie wskazuje, iż w przypadku zgłoszenia wniosku przez pozwanego M. J. w czasie odpowiednim, powód uzyskałby zaspokojenie w wysokości 42.7% swoich należności. Taką też wysokość szkody Sąd Rejonowy od pozwanego na rzecz powoda zasądził.

Natomiast w odniesieniu do pozwanej B. B. również prawidłowo Sąd wskazał, iż po jej stronie obowiązek zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości powstał dopiero po zakończeniu postępowania układowego. Wprawdzie obowiązkowi zgłoszenia tego wniosku nie dopełniła, ale w dacie tej powód nie uzyskałby już zaspokojenia swej należności w żadnej części. W wyniku zaniechania pozwanej powód nie poniósł więc szkody, co skutkowało oddaleniem powództwa w całości wobec niej.

Z przyczyn powyższych apelacje należało uznać za niezasadną i na podstawie art. 385§1 k.p.c. orzec o jej oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108§1 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanych ustalono zgodnie z treścią § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

SSO Anna Budzyńska SSO Krzysztof Górski SSR del. Anna Górnik